

Osiemnastka

Nr 53– grudzień 2013

PSP nr 18 w Radomiu, ul. Ofiar Firleja 14 tel (fax) 3451310

<http://szkola.zsp1radom.pl/>

☆ 15 października świętowaliśmy 40 lat nadania imienia Komisji Edukacji Narodowej szkole. (szczegóły na str.2)

☆ Reprezentacja dziewcząt naszej szkoły wygrała finał międzypowiatowy szkół podstawowych w piłce ręcznej. (więcej str.6)

Zdjęcia z imprez szkolnych można zobaczyć na stronie internetowej szkoły
<http://szkola.zsp1radom.pl/>

SZKOLNE WYDARZENIA od września do grudnia

KALENDARZ ROKU SZKOLNEGO

2 września	Rozpoczęcie roku szkolnego
31 października	Dzień wolny od zajęć
23 - 31 grudnia	Zimowa przerwa świąteczna
17 lutego- 2 marca	Ferie zimowe
5 - 7 marca	Rekolekcje Wielkopostne
1 kwietnia	Sprawdzian szóstoklasistów Dzień wolny od zajęć
17-22 kwietnia	Wiosenna przerwa świąteczna
2 maja	Dzień wolny od zajęć
30 maja	Dzień wolny od zajęć (festyn szkolny)
20 czerwca	Dzień wolny od zajęć
27 czerwca	Zakończenie roku szkolnego
1X, 5XI, 7I, 4III, 8IV, 6V	Spotkania z rodzicami, pierwszy wtorek miesiąca

☆ Nasza szkoła nawiązała współpracę ze szkołą polską na Litwie. W październiku delegacja szkoły gościła w tym kraju.(szczegóły str. 3)

SZKOLNE WYDARZENIA

**od września
do grudnia**

SZKOLNY JUBILEUSZ

(J. Grzymuży, E. Gierszewska)

15 października w naszej szkole wspólnie świętowaliśmy Dzień Edukacji Narodowej.

Dla nas był to dzień szczególny. Obchodziliśmy bowiem podwójne święto, gdyż 40 lat temu Komisja Edukacji Narodowej stała się patronem naszej szkoły- jednej z najstarszych radomskich szkół. Uroczystość nadania naszej szkole imienia Komisji Edukacji Narodowej miała miejsce 14 października 1973r. w dwusetną rocznicę powstania pierwszej w Europie władzy oświatowej o charakterze ministerstwa.

14 października 1773 r. na mocy uchwały sejmu powstała centralna instytucja zarządzająca szkolnictwem. Zadaniem Komisji Edukacji Narodowej było stworzenie jednolitego systemu oświaty na ziemiach Rzeczypospolitej. Podlegały jej 2 uniwersytety, 74 szkoły średnie i 1600 szkół parafialnych. Jednym z osiągnięć komisji była reforma programów nauczania. We wszystkich typach szkół wprowadzono nauczanie w języku polskim, położono nacisk na umiejętności praktyczne oraz na wychowanie patriotyczno-obywatelskie. W programach szkolnych znalazły się historia, geografia, matematyka, nauki przyrodnicze, elementy prawa. Działalność Komisji Edukacji Narodowej świadczy o postępowości i żywotności polskiej myśli edukacyjnej, która sięgnęła po inne kraje europejskie, wtedy gdy Polska jako państwo była już wymazana z mapy Europy.

Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie. Mimo upływającego czasu słowa te zachowały aktualność i mądrość. Chowanie młodych to nie tylko inwestycja w przyszłość jednostki, ale też całego społeczeństwa, narodu i ojczyzny. Stale pamiętamy o mądrości tej myśli, bo czujemy się spadkobiercami poglądów przekazywanych przez założycieli Komisji Edukacji Narodowej.

Uczniowie z przygotowali uroczystą akademię poświęconą patronowi naszej szkoły, przypomnieli też historię polskiego szkolnictwa i zachodzące w oświacie przemiany, złożyli kwiaty pod tablicą upamiętniającą nadanie szkole imienia Komisji Edukacji Narodowej.

WSPÓŁPRACA ZE SZKOŁĄ NA LITWIE

(E. Ostrowska)

W dniach 7.10.2013 – 11.10.2013 grupa uczniów naszej szkoły wraz z nauczycielami, panią dyrektorką Iwoną Dąbek oraz radnym naszego miasta – panem Janem Maniakiem przebywała z wizytą w polskiej szkole, w Pakienie na Litwie. Latem tego roku zostało podpisane porozumienie o współpracy obu szkół.

Z każdym dniem zbliżał się długo wyczekiwany termin wycieczki. Wreszcie późnym rankiem, 7 października wyruszyliśmy nowiutkim busem w kilkusetkilometrową podróż do miejsc magicznych, niepowtarzalnych i absolutnie wyjątkowych.

Do tego wyjazdu przygotowywaliśmy się od dłuższego czasu. Zbieraliśmy książki, zabawki, pomoce szkolne. Wszyscy wzięliśmy sobie do serca apel organizatorów o możliwości pomocy uczniom z zaprzyjaźnionej szkoły w Pakienie. Każdy ofiarował co mógł. Tak więc pakowania było co nie miara. Na szczęście, radny pan Jan Maniak, jechał swoim samochodem i wcześniej spakował wiele przekazanych rzeczy.

Serdeczne uściski z rodzicami, ostatnie wskazówki i ruszyliśmy w drogę. Długa podróż nie przeszkodziła nam zachować dobre humory i nadzieję na przygodę życia. Późnym wieczorem dotarliśmy do celu. Pani dyrektorka – Janina Małyszko, czekała już na nas z pyszną kolacją, która pozwoliła zapomnieć nam o zmęczeniu. Czekali również na nas członkowie wybranych rodzin: [Baranowskich, Franckiewiczów i Pawtelów], do których zostali przydzieleni nasi uczniowie. Dzieciaki szybko znalazły między sobą nie porozumienia. Jednak ograniczenia czasowe nie pozwoliły nam na dłuższe rozmowy, tak więc wszyscy udaliśmy się na nocleg. To zjawiskowe miejsce stało się na najbliższe cztery doby naszym domem. Poczuliśmy wszyscy klimat wspólnej historii, ze wszelkimi doznaniem.

Nadszedł nowy dzień i nowe wrażenia, jakże inne, pobudzone wyobraźnią i skłaniające do refleksji.

W przeddzień głównej uroczystości [we wtorek], w kościele pod wezwaniem Matki Bożej Ostrobramskiej, w Kienie, odprawiona została msza święta w intencji całej pakieńskiej społeczności szkolnej. To wydarzenie miało bardzo podniosły nastrój. Szczególnie wzruszający moment nastąpił wraz z wejściem Poczty Sztandarowego naszej szkoły. Wśród poświęconych darów zobaczyliśmy prezent podarowany przez klasę 4b, pięknie wydaną biografię patrona szkoły – Czesława Miłosa.

Po tych uroczystościach czekało na nas jeszcze jedno wzruszające przeżycie. Swoje podwoje otworzyło przed nami

Wilno. Dla Polaków jest ono wyjątkowe. Spośród wielu zabytków, które dane nam było podziwiać, na szczególną uwagę zasługuje najstarsza w Europie wileńska nekropolia – cmentarz na Rossie, z grobem matki Józefa Piłsudskiego i jego serca oraz innych wybitnych Polaków. Pełni zadumy i nostalgii opuściliśmy miejsce wiecznego spoczynku naszych przodków.

Z naszą przewodniczką – panią Elżbietą [nauczycielką geografii w pakieńskiej szkole] zwiedziliśmy jeszcze tego dnia kościół Św. Piotra i Pawła, poznając jego ciekawą i tajemniczą historię.

Następnego dnia odbyły się główne uroczystości poświęcone nadaniu szkole imienia Czesława Miłosza. Datę tego wydarzenia celowo wybrano na dzień 9 października. Otóż 33 lata temu – 9 X 1980 roku, Szwedzka Akademia przyznała Nagrodę Nobla w dziedzinie literatury właśnie polskiemu poecie – Czesławowi Miłoszowi. Uroczystość rozpoczęto od odsłonięcia i poświęcenia tablicy pamiątkowej z jakże wymownymi słowami patrona szkoły: „Co zdążysz zrobić, to zostanie”. Szkołę, uczniów, rodziców, grono pedagogiczne oraz gości pobłogosławił ks. Paweł Palul z parafii Św. Jana Chrzciciela w Ławaryszkach.

Kulminacją uroczystości było odczytanie aktu nadania imienia Czesława Miłosza Szkole Podstawowej w Pakienie przez panią mer rejonu wileńskiego – Marię Reksć. Wśród wielu wystąpień znakomych gości przyszedł czas na delegację z Radomia. Pani dyrektor Iwona Dąbek i radny pan Jan Maniak, dziękując za zaproszenie, nawiązali do wspólnej historii naszych szkół oraz tradycji wiążącej oba nasze narody. W tym miejscu, oficjalnie został przekazany gospodarzom najpiękniejszy chyba prezent – stół tenisowy. Po przepięknym występie uczniów oraz otwarciu wystawy poświęconej patronowi, pani dyrektor Janina Małyszko zaprosiła wszystkich na poczęstunek. Byliśmy pod wrażeniem. Po dniu przepelnionym tyloma pozytywnymi emocjami, należał się odpoczynek, ale czekały na nas jeszcze inne niespodzianki...

Następnego dnia zwiedzanie rozpoczęliśmy od Ostrej Bramy, która została wzniesiona na początku XVI wieku, ze świętym obrazem Matki Bożej Miłosierdzia, a rozslawiona przez Adama Mickiewicza. Miejsce wyjątkowe, nie tylko dla nas Polaków. Obraz Matki Boskiej Ostrobramskiej nie jest wyłącznie dziełem sztuki. Jego szczególne znaczenie dla religii podkreśla Kościół rzymskokatolicki. To tutaj, papież Jan Paweł II złożył w darze piuskę kardynalską, modlił się przed obrazem podczas pielgrzymki w 1993 roku.

Bogate pod względem zabytkowym miasto cieszyło nasze oczy. Mijając kościół Św. Teresy [Ostrobramski] weszliśmy do cerkwi Św. Ducha, gdzie w nawie głównej mogliśmy zobaczyć z mumifikowane ciała prawosławnych męczenników Jana, Antoniusza i Eustachego.

Spacerując po urokliwym mieście widzieliśmy dom ostatniego pobytu naszego wieszcza narodowego, Celę Konrada [miejsce mistyczne, związane z biografią największego z naszych poetów – Adama Mickiewicza], plac Ratuszowy, kościół św. Kazimierza, Plac Prezydencki, Kaplicę Jezusa Miłosiernego, Filharmonię, Plac Katedralny, Katedrę – kaplica św. Kazimierza, wieżę z dzwonnica, płytę szczęścia przy katedrze, pałac królewski. Poznaliśmy chyba najpiękniejszy i najważniejszy kościół Wilna – Katedrę św. Stanisława z kaplicą Jagiellonów i grobowcem św. Kazimierza. Miejsce pochówku wielkich książąt litewskich, jednocześnie królów Polski. Od czasów najdawniejszych odbywały się w niej wybory biskupów, uroczyste nabożeństwa, koronacje wielkich książąt litewskich itd.

Litewska stolica jest miastem pełnym symboli i częścią naszej historii, ale także jednym z duchowych centrów polskiej kultury. I to widać na każdym miejscu.

W programie wycieczki, nie zabrakło Trok – dawnej stolicy Księstwa Litewskiego, ze średniowiecznym gotyckim zamkiem, zbudowanym przez Księcia Witolda na Wyspie Zamkowej Jeziora Galwe, urokliwego miejsca wśród lasów, wzgórz i jezior, a położonego zaledwie 30 kilometrów od Wilna.

Wracając z zamku zaczęliśmy szukać na straganach pamiątek z Litwy, które będą zawsze nam przypominać ten cudowny wyjazd. Zwabieni zapachem regionalnej potrawy, usiedliśmy w barze przy kubku gorącej herbaty i przepysznych karaïmskich kibinach [pieczonych pierożkach z nadzieniem mięsnym]. W drodze powrotnej do Wilna, widzieliśmy charakterystyczne domy potomków Karaïmów, którzy sprowadzeni zostali z Krymu w XIV wieku przez Witolda Wielkiego.

Wieczorem w nostalgicznym nastroju, rozstaliśmy się z wileńską starówką, która przy świetlnej iluminacji stała się jeszcze piękniejsza i czarująca.

Ostatni dzień naszego pobytu, to powrót do Radomia. O godzinie 8 rano zaprzyjaźnione rodziny pożegnały dzieci z Polski. Ostatnie uściski, wymiana adresów i zaproszenia na kolejne wizyty.

Długa podróż przerywana postojami, obiadem i śpiewaniem piosenek, dobiegła końca. Późnym wieczorem szczęśliwie dojechaliśmy do Radomia. Czekali już na nas stęsknieni rodzice.

Było cudownie, szkoda wracać!

Bogatsi o wiedzę, pełni wrażeń, zintegrowani i w optymistycznym nastroju powróciliśmy w rodzinne strony, a maksyma – podróż kształcą, z pewnością to potwierdzi.

ANDRZEJKI

29 listopada dzieci z oddziału przedszkolnego odwiedziła wróżka Dżasmina. Przedstawiła dzieciom historię wróżb andrzejkowych i wyjaśniła pojęcie „tradycja ludowa”. Odbłyły się również przeróżne wróżby: lanie wosku, wędrówka butów, magiczne liczby. Chłopcy bardzo chętnie przekłuwali serduszko, żeby się dowiedzieć, jak ich wybranka będzie miała na imię. Dziewczynkom natomiast wywróżyła, która pierwsza wyjdzie za mąż. Na koniec odbył się poczęstunek przygotowany przez rodziców dzieci, oraz mała dyskoteka andrzejkowa. Dzieci prezentowały swoje umiejętności taneczne. Cieszymy się, ponieważ wróżka Dżasmina obiecała, że nas odwiedzi za rok.

Justyna Wojdat

DZIEŃ MISIA

25 listopada w oddziale przedszkolnym 0e obchodziliśmy „Światowy Dzień Pluszowego Misia”. Tego dnia każde dziecko przyszło ze swoim przyjacielem Misiem. Dzieci z wielkim zainteresowaniem wysłuchały historii powstania pluszowego misia, a następnie same opowiadały o swoich ulubionych maskotkach oraz wyklejały kulkami z bibuły postaci swoich ulubieńców w wyniku czego powstała misiowa wystawa prac. Na zakończenie dzieci odśpiewały urodzinowe "100 lat" dla swoich misiów. Dzień misia obchodzony był również w innych oddziałach przedszkolnych

BEZPIECZEŃSTWO W DRODZE DO SZKOŁY

26 listopada gościliśmy w szkole funkcjonariuszy Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Radomiu. Tego dnia została przeprowadzona prelekcja dla dzieci z oddziałów zerowych. Celem spotkania było przede wszystkim wyjaśnienie dzieciom jak bezpiecznie dotrzeć

do szkoły/przedszkola, w jaki sposób przechodzić przez jezdnię, jak bawić się bezpiecznie w domu, szkole, przedszkolu oraz przypomnienie o obowiązku zapinania pasów w samochodzie i podróżowaniu w fotelikach. Dzieci aktywnie uczestniczyły w dyskusji, z uwagą i entuzjazmem słuchały rad policjantów. Odbył się również pokaz umiejętności psa policyjnego. Organizatorem spotkania była p. Karolina Trzebieniak.

ŚNIADANIE DAJE MOC

8 listopada we wszystkich klasach 0-III zostało zorganizowane wspólne śniadanie pod hasłem „Śniadanie Daje Moc” w oparciu o 12 zasad zdrowego odżywiania dla uczniów – według Instytutu Matki i Dziecka. Celem programu jest zwiększenie świadomości na temat zdrowego odżywiania i roli śniadania w diecie dziecka oraz przyczynianie się do obniżania poziomu niedożywienia dzieci w Polsce – poprzez edukację oraz promocję prawidłowego żywienia. Na stronie internetowej naszej szkoły można obejrzeć zdjęcia ze śniadania każdej klasy. Ponadto klasy 0c, 0d, 0e, I b umieściły reportaże ze śniadania na stronie internetowej programu www.sniadaniedajemoc.pl, które wezmą udział w konkursie.

PASOWANIE UCZNIÓW KLAS I NA CZYTELNIKÓW

Dnia 07.11. 2013 r. w ZSP nr 1 zostało przeprowadzone pasowanie uczniów klas I na czytelników. Uroczystość ta została przygotowana przez nauczyciela biblioteki M. Jenżak i uczniów klas IV-VI. Pasowanie to wyjątkowa uroczystość w życiu pierwszoklasistów a biblioteka powinna być ważnym miejscem dla każdego ucznia. Specjalnie na tę okazję została przygotowana przez nauczyciela i uczniów krótka część artystyczna, wprowadzająca dzieci w świat książek, przypominająca niektóre postacie z bajek. Uczniowie podczas przedstawienia zostali zapoznani

z prośbami książki, które spisane otrzymali do powieszenia w sali. Następnie uczniowie uroczystie przyrzekli, że będą kochać i szanować książki, korzystać z ich mądrości i sumiennie wypełniać obowiązki czytelnika. Po przyrzeczeniu nastąpiło uroczyste pasowanie na czytelnika, którego dokonała Pani Dyrektor –Iwona Dąbek. Jednocześnie uczniowie otrzymali gratulacje i życzenia wspaniałych przygód w świecie książek. Na pamiątkę pasowania uczniowie otrzymali również zakładki do książek. (*Justyna Wojdat*)

SAMORZĄD UCZNIOWSKI

Społeczność szkolna wybrała we wrześniu władze swojego samorządu.

Zuzanna Zgutka - przewodnicząca, Oskar Piwoński - zastępca, Tomasz Kościowski- skarbnik, członkowie: Jakub Molendowski, Katarzyna Kalinowska, Kacper Zieliński, Maciej Pająk, Aleksandra Zawadzka, Mateusz Nowicki

SUKCESY BARTOSZA KOSNO

Uczeń klasy VI a Bartosz Kosno uzyskał najlepszy wynik w szkole w konkursie przedmiotowym z języka polskiego. Brał udział w rejonowym etapie tego konkursu i zakwalifikował się do etapu wojewódzkiego. Ostatnie zmagania konkursowe odbędą się 25 stycznia 2014 r. Gratulujemy i trzymamy kciuki!

Bartosz zakwalifikował się do finału **WOJEWÓDZKIEGO KONKURSU MATEMATYCZNEGO** „Myśl matematycznie”, który odbędzie się 11 stycznia 2014 r. w Gimnazjum nr 34 Warszawie.

NAGRODY W KONKURSIE PLASTYCZNYM

W konkursie plastycznym "Widzisz zagrożenie, szybko reagujesz, życie ratujesz" organizowanym przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miejskiego w Radomiu, z naszej szkoły brało udział 20 uczniów. Dwoje uczniów zostało nagrodzonych wyróżnieniami:
kategoria kl. 0-III - Oliwia Perkuszevska 0b,
kategoria kl. 4-6 - Mikołaj Lasia 5a

W XVI Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie Ruchu Drogowego "Bezpieczne Drogi Radomia" drużyna PSP 18 zajęła 6. miejsce

Konkursy szkolne

W październiku odbył się konkurs plastyczny klas 0-III **"Kolorowy jesienny świat"**. Celem konkursu było rozwijanie wrażliwości i twórczej ekspresji dzieci. Technika i format pracy były dowolne. Na konkurs złożono 24 prace. I miejsce: Amelia Bartosiak i Oliwia Korza 2. Amelia Brodowska 3. Karolina Leśniewska

Konkurs recytatorski **„Znamy wiersze Juliana Tuwima”**.

Rok 2013 r. jest poświęcony pamięci Juliana Tuwima. W związku z tym w ZSP nr 1 przeprowadzony został konkurs recytatorski wierszy autora.

Odbył się 25 października między uczniami klas I- IV.

Wzięło w nim udział 34 uczniów. Konkurs był przygotowany i przeprowadzony przez p. Elżbietę Ostrowską i p. Małgorzatę Jenżak.

Komisja oceniła występy uczniów i wyróżniła uczniów przyznając im miejsca I-III na poziomie poszczególnych klas. Są to uczniowie:

Klasy I

1. Kacper Mizera kl. I b
2. Karol Grzesiński kl.I b
3. Roksana Wieczorek kl.I a

Klasy II

1. Dagmara Skrok kl.II a
2. Iga Piwońska kl.II c
3. Klaudia Potocka kl.II a

Klasy III

1. Tobiasz Bugajski kl.III a
2. Maja Kowalska kl.III c
3. Dominika Skrok kl.III a

Klasy IV

1. Emilia Romanowska kl.IV a
2. Michał Czyżycki kl.IV b
3. Natalia Kryza kl. IV a

Wyniki konkursu: **„JĘZYKI I JEŻE”** :

W kategorii klas 0:

I: Kacper Targosz 0c

II: Mikołaj Salaciński 0a

III: Amelia Bartosiak 0d

Wyróżnienia: Ula Romanowska 0a, Kacper Gaworski 0c, Nikola Habura 0c, Mikołaj Wilk 0c Klaudia Górecka 0c, Alicja Czyżyka 0d , Michał Maciejczyk 0d, Filip Bogacz 0d, Amelia Brodowska 0d, Maciej Zegarek 0e, Julia Pawlak 0e, Sebastian Dryja 0e

W kategorii klas I-III:

I: Kacper Mizera I b,

II: Amelia Dańska II c

III: Zuzanna Staniewska I b

UCZĄ SIĘ GRAĆ W SZACHY

Od września uczniowie wszystkich radomskich szkół podstawowych (klasy I-III) uczą się grać w szachy. Ćwiczą logiczne myślenie, umiejętność koncentracji, podejmowanie dobrych decyzji. Również nasze dzieci zrobiły pierwszy krok w tym kierunku. Poznały smak tej gry.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Piłka nożna

Reprezentacja chłopców klas V brała udział w Finale mistrzostw Radomia w halowej piłce nożnej uzyskując IV lokatę. Wyniki jakie uzyskala nasza drużyna : PSP 1 - PSP

18 2:0, PSP 4 - PSP 18 0:1 , PSP 9 - PSP 18 2:3 , PSP 20 - PSP 18 1: 2 , PSP 15 - PSP 18 1:1 Reprezentacja naszej szkoły grała w składzie: Michał Czyżycki, Norbert Marchewka, Kacper Żyła, Jakub Czajkoski, Mikołaj Lasota, Szymon Kozyra, Mikołaj Rogala, Krystian Popławski, Sebastian Leśniewski, Adrian Stępień. Opiekunem drużyny był Pan Jerzy Kobza.

Piłka ręczna

Reprezentacja naszej szkoły zdobyła I miejsce w Mistrzostwach Radomia w mini piłce ręcznej dziewcząt. W finale nasze dziewczynki pokonały PSP 9 14:1, wygrały z PSP 3 7:2, i PSP 4 8:2. Dzięki temu zwycięstwu awansowały do półfinału międzypowiatowego gdzie spotkały się z drużynami z Głowaczowa , Zwolenia i Długowoli, uzyskując następujące wyniki : PSP Głowaczów - PSP 18 4:15, PSP Zwoleń - PSP 18 2 - 7 , PSP Długowola - PSP 18 6 - 11. Zwyciężając w półfinale awansowały do Finału Międzypowiatowego, w którym zajęły I miejsce. Drużyna grała w składzie: Joanna Nazar, Patrycja Piwońska, Wiktoria Stępniewska, Klaudia Zawadzka, Kasia Pawlaczyk, Julia Jadczyk, Zuzanna Szytyber, Wiktoria Wojdat, Ewelina Jaworska, Anna Chmurzyńska, Weronika Makowska Opiekunem Drużyny Pan Łukasz Glista

CO SŁYCHAĆ

W UKS MŁODZIK?

Wyniki zespołów Młodzik w rozgrywkach MZPN i ROZPN

rocznik 1998 (trener Łukasz Glista)

Mazowiecka Liga Juniorów Młodszych – 2. miejsce na 14 zespołów (34 punkty)

przeciwnik	dom	wyjazd
Żyrardowianka	4:1	
Broń Radom		3:2
KS Raszyn	8:0	
Energia Kozienice		4:1
Wilga Garwolin	4:0	
UMKS Piaseczno		1:1
Polonia Warszawa	4:3	
Radomiak		3:1
Mewa Mińsk	8:0	
Ursus		6:0
Pogoń Grodzisk	3:0	
Pogoń Siedlce	5:0	
Znicz Pruszków		0:3

Młodsze roczniki rozgrywały mecze systemem turniejowym

 rocznik 2000 (trener Wojciech Gęda) Mazowiecka Liga Trampkarzy 10. miejsce na 12 zespołów (7 punktów)

 rocznik 2001 (trener Jerzy Kobza) Radomska Liga Młodzików I Liga 6. miejsce na 7 zespołów (5 punktów)

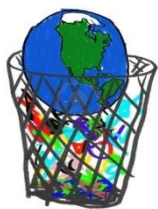
 rocznik 2002 (trener Karol Bugajski) Radomska Liga Młodzików grupa 2,4. miejsce na 6 zespołów (15 punktów)

Informacje na temat UKS Młodzik **można znaleźć również na stronach internetowych**

<http://mlodzickradom98.futbolowo.pl>

<http://mlodzick2003.futbolowo.pl/>

PROBLEM ODPADÓW

Ile odpadów wytwarzamy?

W Polsce powstaje ok. 145 mln ton odpadów rocznie, w tym 133 mln ton odpadów przemysłowych i 12 mln ton odpadów komunalnych, z których zaledwie 5% jest poddawanych recyklingowi. Oznacza to, że wciąż roku każdy z nas wytwarza w swoim gospodarstwie domowym prawie 320 kg śmieci.

Procentowo ich zawartość przedstawia się następująco:

- 31,7%– odpadki spożywcze
- 21,4%– frakcja drobna
- 18,6%– papier i tektura
- 7,5%– szkło
- 3,7%– tworzywa sztuczne
- 3,5%– metale
- 13,6%– pozostałe

Z każdym rokiem ilość odpadów komunalnych wytwarzanych przez Polaków jest coraz większa, głównie na skutek znacznego wzrostu ilości opakowań z tworzyw sztucznych i papieru.

Jak długo trwa rozkład śmieci?

Śmieci, które wytwarzamy w naszym codziennym życiu, wyjątkiem odpadków organicznych, nie ulegają naturalnemu rozkładowi prowadzonemu przez mikroorganizmy i bardzo długo zalegają w środowisku.

- karton po napoju: 10–30 lat
- puszka po konserwie: 40–80 lat
- puszka aluminiowa po napoju: 50–100 lat
- jednorazowa torba foliowa: 100–120 lat
- opona samochodowa: 300–500 lat

- butelka plastikowa: 500–1000 lat
- butelka szklana: kilka tysięcy lat

Dlaczego powinniśmy segregować odpady?

Wiele śmieci, które wrzucamy do kosza z odpadkami, można wykorzystać повторно. Przetwarzanie odpadów na nowe wyroby nazywamy recyklingiem. Do wielokrotnego przetworzenia nadają się m.in.:

- **Papier i karton** – można je przetwarzać na nowe wyroby nawet sześciokrotnie, co znacznie obniża koszty i pozwala chronić drzewa.
- **Tworzywa sztuczne** - po zmieleniu i przetworzeniu mogą być przerabiane na materiały budowlane, izolacyjne, meble ogrodowe, kosze na śmieci oraz inne przedmioty.
- **Puszki po napojach** - metal, z którego są wykonane, można odzyskać w procesie recyklingu i przetworzyć na nowe produkty. Pozwala to na zaoszczędzenie ogromnej ilości energii i wody.
- **Szkło** - każda butelka lub słoik po umyciu mogą być napełniane 15-krotnie, a po stłuczeniu stają się pełnowartościowym surowcem, z którego wytwarza się nowe wyroby.
- **Baterie i akumulatory** - są to odpady bardzo niebezpieczne. Zawierają metale ciężkie (olów, kadm, nikiel, cynk i rtęć) i szkodliwe substancje (lit i mangan). Wszystkie są silnie toksyczne. Dzięki recyklingowi można z baterii odzyskiwać cenne metale i ponownie je używać.
- **Opony samochodowe** - odpady bardzo uciążliwe, ponieważ praktycznie nie ulegają rozkładowi, a co roku przybywają nam ich kolejne setki tysięcy. Tymczasem opony można przerabiać albo spalać w specjalnych piecach, co najchętniej czynią cementownie (nie wolno ich jednak palić na wolnym powietrzu, bo z dymem ulatniają się dziesiątki toksyn, zwłaszcza dioksyny).

ODPADY NIEBEZPIECZNE

Odpady niebezpieczne

Z definicji odpadów niebezpiecznych wynika, że stanowią one szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska i dlatego gospodarka nimi wymaga prawidłowego prowadzenia i szczególnej kontroli. Odpady niebezpieczne powstają zarówno w sektorze gospodarczym jak i w gospodarstwach domowych.

Spośród odpadów niebezpiecznych można wyróżnić grupy odpadów wymagające szczególnych zasad postępowania. Do odpadów tych należą:

- odpady zawierające PCB
- odpady azbestowe
- oleje smarowe
- baterie i akumulatory
- odpady medyczne i weterynaryjne

Oprócz sektora przemysłowego źródłem odpadów niebezpiecznych są gospodarstwa domowe. Odpadami niebezpiecznymi są m.in.: opakowania po olejach i tłuszczach, pestycydach, herbicydach, insektydach oraz świetlówki, leki, małego gabarytu baterie i akumulatory itp.

Elektrośmieci

Elektrośmieci to zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Są nimi zużyte, przestarzałe lub zepsute pralki, lodówki, komputery, telefony, świetlówki i żarówki energooszczędne, telewizory, sprzęt audio, żelazka, telefony, wiertarki i inne podobne sprzęty zasilane na prąd lub na baterie.

Elektrośmieci zawierają liczne substancje szkodliwe wręcz trujące, które po wydostaniu się z uszkodzonej lodówki, pralki, komputera, świetlówki czy innego urządzenia elektronicznego łatwo przenikają do gleby, wód gruntowych i powietrza. Powoduje to zanieczyszczenie środowiska naturalnego, oraz stanowi tym samym zagrożenie dla zdrowia ludzi i zwierząt. Wyrzucając elektrośmieci do śmietnika stwarzamy zagrożenie dla środowiska oraz łamiemy prawo, które obowiązuje w Polsce od 21 października 2005r. Grozi za to kara grzywny do 5 tysięcy złotych. O zakazie wyrzucania informuje znak przekreślonego kontenera na śmieci zamieszczony na urządzeniach elektrycznych i elektronicznych. Segregacja elektrośmieci, odpowiednie przetworzenie i unieszkodliwienie substancji niebezpiecznych chroni środowisko przed zanieczyszczeniem i skażeniem. Wykorzystanie odzyskanych surowców do produkcji nowych urządzeń, zdecydowanie zmniejsza stopień wykorzystania zasobów naturalnych oraz przyczynia się do obniżenia kosztów technologicznych.

Moje miasto bez elektrośmieci

W związku z wdrożeniem w Radomiu programu „Moje miasto bez elektrośmieci” na terenie miasta powstały publiczne punkty zbierania elektrośmieci. Mieszkańcy dodatkowo mogą za darmo pozbyć się niepotrzebnych wielkogabarytowych urządzeń bezpośrednio z domów. Korzyści może odnieść również 35 radomskich szkół podstawowych, mających szansę na pozyskanie atrakcyjnych pomocy dydaktycznych.

Źródło: Internet

Opracowały: Iwona Jastrzębska i Katarzyna Skrzępek

KONKURSY PRZYRODNICZE:

- Szkolny konkurs plastyczny „Czysty las” realizowany w ramach akcji Sprzątanie Świata 2013. Uczestnikami byli uczniowie klas IV- VI.

Laureatami konkursu zostali:

I miejsce: Weronika Targosz kl. V a

II miejsce: Sandra Stępień kl. VI b

Kacper Zieliński kl. V b

III miejsce: Kacper Rzeszut kl. IV a

Mikołaj Lasota kl. V b

- Uczniowie klas IV- VI uczestniczyli w XI edycji wojewódzkiego konkursu o tematyce ekologicznej „Ekologia i ja”. Organizatorem konkursu był Urząd Marszałkowski w Radomiu. W etapie szkolnym laureatem został Kacper Rzeszut z klasy 4a.

gazetkę opracował Leszek Janik